

پندار

تن پوش ایرانیان در گذر تاریخ

سمیه شریفی

انتشارات
گلج علم

انتشارات گنج علم

تن پوش ایرانیان در گذر تاریخ

نویسنده: سمیه شریفی

ویراستار: سعید طاووسی

صفحه آرا: سمیرا کایدی

طراح جلد: دلارام پری پیکر

ناشر: گنج علم

چاپ اول: بهار ۹۸

مارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بک ۷-۵، ۶۹۶۵-۶۲۲-۹۷۸

تیراژ: ۳۹۰۰۰ نسخه

نشانی: شیراز، چهارراه ۱۵ خرداد، ابتدای خیابان قدس دشت،

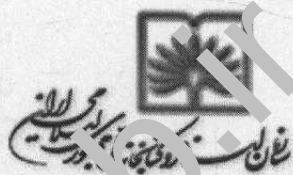
کوچه ۱، پلاک ۱

تلفن: ۰۷۱۳۲۳۰۴۰۱۷

آدرس سایت: www.gpub.ir

ایمیل: Ganjelmpub@gmail.com

«کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.»

Sharifi, Somayeh-۱۳۶۲- یقو، سمیه

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور : تاریخ پوشاک ایران در گذر تاریخ / سمیه شریفی؛ ویراستار سعید طاووسی.

مشخصات نشر : تهران : نشر آوا، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۱۵۰ ص. : مصور، نگ.

شابک : ۳۹۰۰۰۰ ر. ۱۱ ۰۵ ۶۹۶-۶۲۷-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۳۷-۱۵۰

موضوع : ایران -- پوشاک -- تاریخ

Trans -- Clothing -- History : موضوع

پوشاک -- ایران -- تاریخ : موضوع

Clothing and dress -- Iran -- History : موضوع

پوشاک -- تاریخ : موضوع

Clothing and dress -- History : موضوع

پوشاک محلی و قومی -- ایران : موضوع

Ethnic costume -- Iran : موضوع

۱۴۲۰ GT : رده بندی کنگره

۰۰۹۵۵/۳۹۱ : رده بندی دیویی

۵۹۶۵۳۱۳ : شماره کتابشناسی ملی

فهرست مطالب

پیشگفتار	۵
فصل اول: پوشاک و اهمیت آن	۹
مفهوم انسانی لباس	۹
لباس به مثابه هویت	۱۴
نشانه شناسی پوشاک	۱۹
هویت شغلی و لباس آزاد	۲۵
اقوام و فرهنگ‌ها، مختلف و مسئله هویت	۳۰
رنگ‌ها و هویت	۳۵
رابطه دین، لباس و هویت	۳۸
فصل دوم: پوشاک در تاریخ ایران (از عهد باستان تا ظهور اسلام)	۴۵
مقدمه	۴۵
دوران مادها	۴۸
پوشاک در دوران مادها	۵۰
دوران هخامنشیان	۷۰
دوران پارت‌ها (اشکانیان)	۷۳
دوران ساسانیان	۷۶
فصل سوم	۸۳

۸۳	فصل سوم: پوشاک ایران بعد از ظهور اسلام
۸۴	امویان و عباسیان
۹۰	استیلای مغول و عصر تیموریان
۹۳	صفویه
۹۹	دوران بعد از صفویه تا ابتدای قاجار
۱۰۲	قاجاریه
۱۰۶	دوران پهلوی
۱۱۱	فصل چهارم: پوشاک سنتی مردم ایران
۱۱۱	پوستین
۱۱۴	کلیجه
۱۱۵	کپنک
۱۱۷	شلوار
۱۱۸	روبنده
۱۱۹	چارق
۱۲۲	دسته‌بندی پوشاک اقوام ایرانی
۱۲۸	سبک لباس مردان در ایلات خمسه
۱۳۰	سبک لباس زنان در ایلات خمسه
۱۳۲	حفظ لباس‌های سنتی، جلوه‌ای از فرهنگ معنوی مردم ایران
۱۳۷	منابع و مأخذ

پیشگفتار

پوشاک و اختراع آن ناشی از نیاز انسان به دفاع از تن خود در برابر عوارض طبیعی به ویژه سرما و گرما بوده و پس از رفع نیازهای ابتدایی و با گذشت زمان از شکل اولیه و ساده خود بیرون آمده، وسیله هنرنمایی و ابراز سلیقه در جوامع گردیده است. اقلیم زیست، درجه تمدن، فرهنگ، عقاید مذهبی و آداب و رسوم، عوامل اجتماعی و اقتصادی و ارتباطی، به ویژه سلیقه و ابتکار پوشندگان در تکامل و تنوع آن سهم سزایی داشته است. تحولات پوشاک و تزیینات (رودوزی ها) روی آن نیز از نظر جنبه های زیبایی شناسی و هنری ملتها قابل اهمیت است، بنحی که دید جامعه شناسی و فهم روان شناسی و ... نیز بسیار شایان دقت و توجه می باشد.

پوشاک یکی از بارزترین نشانه های ذهنی و عینی شناسایی و تمایز اقوام و ملل گوناگون می باشد. برای شناخت فرهنگ پوشش هر جامعه می بایست آن را در درون مردم جستجو کرد. فرهنگ قومی، آداب و رسوم، اعتقادات عامه، عادات، باورها، مشاغل، خرافات و ... در نوع و سبک پوشش جوامع تاثیر گذار است. انتخاب رنگ، نقش پارچه و تزیینات لباس و نوع آرایه های به کار رفته در آن مستلزم تطبیق و هماهنگی فرد با سایر مردم، و همچنین هنجارها و ارزش های فرهنگی - اجتماعی جامعه می باشد.

تاریخ پوشاک هر ملت و شناخت کیفیت و چگونگی آن، بیانگر شئون شکل گرفته در طول تاریخ آن ملت بوده که می تواند در درستی

ارزش‌های انسانی جوامع معیار و ملاک به شمار رود. آثار باقی مانده از پوشاک ایران باستان و دوران اسلامی حکایت از غنای فرهنگی پوشاک مردمان این سرزمین دارد. روند تغییرات لباس در ایران و عوامل مختلف تاثیرگذار بر آن، از جمله نفوذ استعمار و فرهنگ بیگانه به درون فرهنگ اصیل مردم، بر ضرورت شناخت فرهنگ پوشش اقوام و طوایف ساکن ایران تاکید می‌کند. حفظ و احیاء آنچه از پوشاک گذشته باقی مانده پش‌توانه تاریخی فرهنگ پوشش است.

www.ketab.ir